INSTYTUT TELEINFORMATYKI I AUTOMATYKI

Wydział Cybernetyki WAT

Przedmiot: SYSTEMY OPERACYJNE

SPRAWOZDANIE Z ĆWICZENIA LABORATORYJNEGO Nr 11

Temat éwiczenia: SEMAFORY/PAMIĘĆ DZIELONA

Wykonał:

Piotr Matyjek

Grupa: I6Y3S1

Ćwiczenie wykonane dnia 04.01.2018

Prowadzący ćwiczenie mgr. inż. Stanisław Matusiak

Ocena:

Opis rozwiązania

Został mi przydzielony numer zadania 1. Statyczna struktura buf wykorzystywana jest w funkcjach "podnieś" i "opusc". Zgodnie z nazwami służą one do odpowiednio podnoszenia i opuszczania semafora o określonym semid i semnum. Dalej w programie deklarowane są odpowiednie zmienne. Następnie tworzone są zestawy semaforów. W pierwszym zestawie semaforów, semafor 0 odpowiada za dostęp do pisania we wspólnym obszarze pamięci przez pierwszy proces potomny. Semafor 1 odpowiada za dostęp do pisania w pamięci dzielonej przez drugi proces potomny. A semafor 2 odpowiada za dostęp do czytania pamięci dzielonej przez proces macierzysty. W drugim zestawie semaforów jest tylko jeden semafor, który służy do informowania czy pierwszy proces potomny zakończył czytanie "/etc/passwd". Następnie tworzona jest 160-bajtowa pamięć dzielona. Następnie tworzone są procesy potomne. W tych procesach przy użyciu sprintf konwertuje pid z typu int na string. Następnie wpisuje w pierwsze miejsca tablicy znaków, a następnie przy użyciu fgets odczytuje z odpowiednich plików tekstowych linijki znaków. Ta tablica następnie jest kopiowana do obszaru pamięci dzielonej, uprzednio opuszczając odpowiednie semafory. Po kopiowaniu podnoszony jest semafor czytania. Pierwszy proces potomny po zakończeniu czytania pliku opuszcza odpowiedni semafor. Po zakończeniu czytania pliku przez drugi proces potomny ustawiany jest odpowiedni znak do pamięci dzielonej, który jest warunkiem przerwania pętli w procesie macierzystym. Proces macierzysty w pętli while czyta najpierw to co zapisał pierwszy proces potomny, o ile warunek (semafor z drugiego zestawu jest podniesiony) jest spełniony. Następnie czyta to co zapisał drugi proces potomny. "usleep" na końcu tej pętli jest ustawiony po to, aby gdy pierwszy proces potomny skończy czytać swój plik mógł zmienić wartość semafora. Po zakończeniu czytania obu plików, pętla w procesie macierzystym zostaje przerwana, zestawy semaforów są usuwane i pamięć dzielona jest zwalniana.

Kod źródłowy programu

```
#include<stdio.h>
#include<string.h>
#include<stdlib.h>
#include<unistd.h>
#include<sys/types.h>
#include<sys/ipc.h>
#include<sys/sem.h>
#include<sys/shm.h>
#include <sys/stat.h>
#include<fcntl.h>
static struct sembuf buf;
void podnies (int semid, int semnum)
{
        buf.sem num = semnum;
        buf.sem op = 1;
        buf.sem flg = 0;
        if(semop(semid, \&buf, 1) == -1)
        printf("blad przy podnoszeniu semafora\n");
        exit(1);
void opusc (int semid, int semnum)
        buf.sem num = semnum;
        buf.sem op = -1;
        buf.sem flg = 0;
        if(semop(semid, \&buf, 1) == -1)
        printf("blad przy opuszczaniu semafora\n");
        exit(1);
}
int main()
{
int NR_semafora, NR_pamieci, NR_sem2;
int semid, shmid, pid, pid2, semid2;
FILE *fp1, *fp2;
char *buf shm;
struct semid ds buf3;
struct shmid ds buf4;
//=====tworzenie semafora======
NR_semafora=ftok(".", 'G');
NR_sem2=ftok(".", 'A');
semid = semget(NR semafora, 3, IPC CREAT | 0666);
if(semid==-1)
printf("err semafor projekt\n");
exit(2);
}
```

```
semid2 = semget(NR sem2, 1, IPC CREAT[0666);
if(semid2==-1)
printf("err semafor projekt22\n");
exit(2);
if(semctl(semid, 0, SETVAL, 1)== -1)
printf("blad nadania wartosci projekt\n");
exit(3);
}
if(semctl(semid, 1, SETVAL, 0)== -1)
printf("blad nadania wartosci projekt\n");
exit(3);
}
if(semctl(semid, 2, SETVAL, 0)== -1)
printf("blad nadania wartosci projekt\n");
exit(3);
if(semctl(semid2, 0, SETVAL, 1)== -1)
printf("blad nadania wartosci projekt222\n");
exit(3);
}
//======koniec tworzenia semafora
//=====tworzenie pamieci wspoldzielonej====
NR pamieci=ftok(".", 'P');
shmid = shmget(NR_pamieci, 160, IPC_CREAT|0666);
buf_shm=(char*)shmat(shmid, NULL, 0);
//=====koniec tworzenia pamieci wspoldzielonej====
if((pid=fork())<0)</pre>
printf("blad tworzenia potomka\n");
exit(1);
else
{
        if(pid==0)
        {
                 char tab[160];
                 char tab2[4];
                 int pid=getpid(),i;
                 sprintf(tab2, "%d", pid);
                 for(i=0;i<4;i++)
                 tab[i]=tab2[i];
                 tab[4]=' ';
                 if((fpl=fopen("/etc/profile","r"))==NULL)
                 printf("cos nie teges\n");
                 exit(1);
                 }
```

```
while((fgets(&tab[5], 155, fp1))!=NULL)
                 opusc(semid, 0);
                 strncpy(buf_shm, (char*)tab, 160);
                 podnies(semid,2);
                 usleep(50000);
                 }
        opusc(semid2,0);
        fclose(fp1);
}
else
        if((pid2=fork())==0)
        {
                 char tab[160];
                 char tab2[4];
        int pid=getpid(),i;
        sprintf(tab2, "%d", pid);
        for(i=0;i<4;i++)
        tab[i]=tab2[i];
        tab[4]=' ';
        if((fp2=fopen("matyjek shm.c","r"))==NULL)
        printf("cos nie teges\n");
        exit(1);
        }
                 while((fgets(&tab[5], 155, fp2))!=NULL)
                 opusc(semid, 1);
                 strncpy(buf shm, (char*)tab, 160);
                 podnies(semid,2);
        fclose(fp2);
        opusc(semid, 1);
buf_shm[0]='\0';
        podnies(semid, 2);
        }
        else
        {
                 char tab[160];
                 int valsem;
                 usleep(10000);
                 while(buf shm[0]!='\setminus 0')
                         valsem=semctl(semid2, 0, GETVAL, 0);
                         if((valsem))
                         opusc(semid, 2);
                         strncpy(tab, buf_shm, 160);
                         printf("%s",tab);
                          }
```

Wyniki uruchomienia

```
piotr@Piotr-Debian:~/Dokumenty/shm$ gcc matyjek_shm.c -o matyjek.o
piotr@Piotr-Debian:~/Dokumenty/shm$ ./matyjek.o
2648 # /etc/profile: system-wide .profile file for the Bourne shell (sh(1))
2649 #include<stdio.h>
2648 # and Bourne compatible shells (bash(1), ksh(1), ash(1), ...).
2649 #include<string.h>
2648
2649 #include<stdlib.h>
2648 if [ "`id -u`" -eq 0 ]; then
2649 #include<unistd.h>
       PATH="/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin:/sbin:/bin"
2649 #include<sys/types.h>
2648 else
2649 #include<sys/ipc.h>
2648
       PATH="/usr/local/bin:/usr/bin:/usr/local/games:/usr/games"
2649 #include<sys/sem.h>
2648 fi
2649 #include<sys/shm.h>
2648 export PATH
2649 #include <sys/stat.h>
2648
2649 #include<fcntl.h>
2648 if [ "${PS1-}" ]; then
2649
       if [ "${BASH-}" ] && [ "$BASH" != "/bin/sh" ]; then
2648
2649 static struct sembuf buf;
2648
         # The file bash.bashrc already sets the default PS1.
2649
2648
         # PS1='\h:\w\$ '
2649 void podnies (int semid, int semnum)
2648
         if [ -f /etc/bash.bashrc ]; then
2649 {
2648
           . /etc/bash.bashrc
2649
        buf.sem num = semnum;
2648
        fi
2649
        buf.sem op = 1;
2648
       else
        buf.sem_flg = 0;
if [ "id -u'" -eq 0 ]; then
2649
2648
        if(semop(semid, \&buf, 1) == -1)
2649
           PS1='# '
2648
2649
        {
2648
         else
2649
        printf("blad przy podnoszeniu semafora\n");
2648
           PS1='$
2649
        exit(1);
2648
        fi
2649
2648
       fi
2649
2648 fi
2649
```

```
2649
2648
2649 }
2648 if [ -d /etc/profile.d ]; then
2649
2648
       for i in /etc/profile.d/*.sh; do
2649 void opusc (int semid, int semnum)
2648
         if [ -r $i ]; then
2649 {
2648
            . $i
2649
        buf.sem num = semnum;
2648
         fi
2649
        buf.sem_op = -1;
2648
       done
2649
        buf.sem flg = 0;
2648
       unset i
2649
        if(semop(semid, \&buf, 1) == -1)
2648 fi
2649
2649
        printf("blad przy opuszczaniu semafora\n");
2649
        exit(1);
2649
        }
2649
2649
2649
2649 }
2649
2649 int main()
2649 {
2649 int NR_semafora, NR_pamieci, NR_sem2;
2649 int semid, shmid, pid, pid2, semid2;
2649 FILE *fp1, *fp2;
2649 char *buf shm;
2649 struct semid_ds buf3;
2649 struct shmid ds buf4;
2649
2649 //======tworzenie semafora======
2649
2649 NR_semafora=ftok(".", 'G');
2649 NR_sem2=ftok(".", 'A');
2649
2649 semid = semget(NR semafora, 3, IPC CREAT | 0666);
2649 if(semid==-1)
2649 {
2649 printf("err semafor projekt\n");
2649 exit(2);
2649 }
2649 \text{ semid2} = \text{semget(NR sem2, 1, IPC CREAT(0666))};
2649 if(semid2==-1)
2649 {
2649 printf("err semafor projekt22\n");
```

```
2649 exit(2);
2649 }
2649
2649 if(semctl(semid, 0, SETVAL, 1)== -1)
2649 {
2649 printf("blad nadania wartosci projekt\n");
2649 exit(3);
2649 }
2649
2649 if(semctl(semid, 1, SETVAL, 0)== -1)
2649 {
2649 printf("blad nadania wartosci projekt\n");
2649 exit(3);
2649 }
2649
2649 if(semctl(semid, 2, SETVAL, 0)== -1)
2649 {
2649 printf("blad nadania wartosci projekt\n");
2649 exit(3);
2649 }
2649
2649 if(semctl(semid2, 0, SETVAL, 1)== -1)
2649 {
2649 printf("blad nadania wartosci projekt222\n");
2649 exit(3);
2649 }
2649
2649 //=======koniec tworzenia semafora
2649
2649 //======tworzenie pamieci wspoldzielonej====
2649 NR pamieci=ftok(".", 'P');
2649 shmid = shmget(NR_pamieci, 160, IPC_CREAT|0666);
2649 buf shm=(char*)shmat(shmid, NULL, 0);
2649
2649
2649 //======koniec tworzenia pamieci wspoldzielonej====
2649
2649 if((pid=fork())<0)
2649 {
2649 printf("blad tworzenia potomka\n");
2649 exit(1);
2649 }
2649 else
2649 {
2649
        if(pid==0)
2649
        {
                char tab[160];
2649
2649
                char tab2[4];
2649
                int pid=getpid(),i;
2649
2649
                sprintf(tab2, "%d", pid);
2649
                for(i=0;i<4;i++)
```

```
2649
                 tab[i]=tab2[i];
2649
                 tab[4]=' ';
2649
2649
                if((fpl=fopen("/etc/profile","r"))==NULL)
2649
2649
                printf("cos nie teges\n");
2649
                exit(1);
2649
2649
                }
2649
2649
                         while((fgets(&tab[5], 155, fp1))!=NULL)
2649
2649
2649
                         opusc(semid, 0);
2649
2649
                         strncpy(buf shm, (char*)tab, 160);
2649
2649
                         podnies(semid,2);
2649
                         usleep(50000);
2649
2649
2649
2649
                 opusc(semid2,0);
2649
                 fclose(fp1);
2649
2649
2649
        else
2649
2649
2649
                if((pid2=fork())==0)
2649
                 {
2649
                         char tab[160];
2649
                         char tab2[4];
2649
                 int pid=getpid(),i;
2649
2649
                 sprintf(tab2, "%d", pid);
2649
                 for(i=0;i<4;i++)
2649
                 tab[i]=tab2[i];
2649
                 tab[4]=' ';
2649
2649
                if((fp2=fopen("matyjek shm.c","r"))==NULL)
2649
2649
                printf("cos nie teges\n");
2649
                exit(1);
2649
2649
                }
2649
                         while((fgets(&tab[5], 155, fp2))!=NULL)
2649
2649
                         opusc(semid, 1);
2649
                         strncpy(buf_shm, (char*)tab, 160);
2649
```

```
2649
2649
                            podnies(semid,2);
2649
2649
                   fclose(fp2);
2649
                  opusc(semid, 1);
buf_shm[0]='\0';
2649
2649
2649
                  podnies(semid, 2);
2649
2649
                  else
2649
                            char tab[160];
2649
                            int valsem;
2649
                            usleep(10000);
                            printf("\n");
2649
2649
2649
                            while(buf_shm[0]!='\0')
2649
                                     valsem=semctl(semid2, 0, GETVAL, 0);
2649
2649
                                      if((valsem))
2649
2649
                                     opusc(semid, 2);
2649
2649
                                     strncpy(tab, buf shm, 160);
                                     printf("%s",tab);
2649
2649
2649
2649
2649
                                     podnies(semid, 1);
2649
                                     opusc(semid, 2);
2649
2649
                                     strncpy(tab, buf_shm, 160);
2649
                                     printf("%s", tab);
2649
                                               if(valsem)
2649
2649
2649
                                               podnies(semid, 0);
2649
2649
                                     usleep(50000);
                                                                  //po to aby pierwszy potomek mógł zmienić semafor po
2649
                                                                  //zakończeniu działania
2649
2649
2649
                            semctl(semid, 0, IPC_RMID, &buf3);
semctl(semid2, 0, IPC_RMID, &buf3);
shmctl(shmid, IPC_RMID, &buf4);
2649
2649
2649
2649
                            printf("Koncze prace\n");
2649
                  }
2649
         }
2649
2649 }
2649
2649
2649
2649
2649 return 0;
2649 }
Koncze prace
piotr@Piotr-Debian:~/Dokumenty/shm$
```

PODSUMOWANIE

Program został napisany w języku C i uruchomiony w środowisku systemu Linux Debian ver. 9. Program wykonuje się poprawnie, jak widać na zamieszczonych powyżej przykładach wywołania programów. Program został oddany do sprawdzenia na zajęciach laboratoryjnych i wtedy też został przesłany kod źródłowy programu na wskazany e-mail. Program nie wykonywał się całkowicie poprawnie ze względu na brak synchronizacji między procesem macierzystym i pierwszym procesem potomnym. Problem został rozwiązany i przesyłam wraz z tym sprawozdaniem kod programu.